

Szkolny
program wychowawczo-profilaktyczny

Szkoły Podstawowej NR 3 w Opocznie
im. Henryka Sienkiewicza

Spis treści;

- I. Podstawy prawne**
- II. Wstęp**
- III. Wizja szkoły**
- IV. Misja szkoły**
- V. Sylwetka absolwenta**
- VI. Wzór osobowy wychowawcy**
- VII. Cele ogólne**
- VIII. Struktura oddziaływań wychowawczo – profilaktycznych**
- IX. Harmonogram działań wychowawczo – profilaktycznych**
- X. Zasady ewaluacji programu wychowawczo - profilaktycznego**
- XI. Załączniki:**

Załącznik nr 1- Procedury reagowania w przypadku wystąpienia wewnętrznych i zewnętrznych zagrożeń fizycznych w szkole - dokument opracowany w ramach prac Departamentu Wychowania i Kształcenia Integracyjnego Ministerstwa Edukacji Narodowej .

Załącznik nr 2- Propozycje tematów na godziny wychowawcze.

Załącznik nr 3- Ewaluacja za rok szkolny 2018/19.

I. Podstawy prawne

Przepisy prawa oświatowego

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017r. poz59)
2. Ustawa z dnia 07 września 1991 – O systemie oświaty (Dz. U. 1991 nr 95 poz. 425).
3. Ustawa z 24 kwietnia 2015r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015r. poz875)
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomani (Dz. U. poz1249)
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017r poz356)
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 30 sierpnia 2012r., poz977)
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. 2017 poz. 356.)
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 17 marca 2017r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U z 2017r. poz649)
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017r. poz1591)

10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lipca 2011r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2011r. poz9
11. . Rozporządzenie MEN z dnia 16 sierpnia 2018 w sprawie doradztwa zawodowego.

Przepisy pozaoświatowe

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r.
2. Konwencja o prawach dziecka z 20 listopada 1989r. (Dz. U z 1991r. Nr 120, poz 52 i 527 z późniejszymi zmianami)
3. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz535; z późniejszymi zmianami z 2011 Nr 231 poz1375, z 2016 poz546, z 2017 poz882)
4. Ustawa z dnia 12 kwietnia 2019 r. o opiece zdrowotnej nad uczniami (Dz. U. 2019 poz. 1078)
5. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz1362)
6. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity- Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz473)
7. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomani z dnia 29 lipca 2005r. (Dz. U. Nr 179, poz1485 z późniejszymi zmianami z dnia 15 kwietnia 2011r. Dz. U. z 2011r. Nr 105, poz614)
8. Ustawa z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996r. Nr 10, poz55); z późniejszymi zmianami z dnia 8 kwietnia 2010r. (Dz. U. 2010r. Nr 81, poz529)
9. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020; Elementem składowym programu są Krajowy Program Przeciwdziałaniu Narkomani oraz Krajowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

10. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji /Dz. U. Nr 30 z późn. zm./

11. Zarządzenie Nr 1619 Komendanta Głównego Policji z dnia 03 listopada 2010 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich.

12. Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

13. Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii

14. Kartę Praw Rodziny

Wyżej wymienione podstawy prawne są spójne i ściśle skorelowane z dokumentacją szkoły, a przede wszystkim z:

- Statutem SP nr 3 w Opocznie

- Planem Pracy Szkoły

- Procedurami działania Rzecznika Praw Ucznia

II. Wstęp

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej nr 3 w Opocznie opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym ocenianiu. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmocniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji (wewnętrznej, zewnętrznej),
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczego i programu profilaktyki,

- wniosków i analiz (wnioski z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych),
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (np. koncepcja funkcjonowania i rozwoju szkoły opracowana przez dyrektora, uwagi, spostrzeżenia, deklaracji nauczycieli w zakresie działań profilaktycznych, analiza ankiet uczniów zał.4, wywiady z rodzicami).

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada pedagogiczna rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki).

III. Wizja szkoły

Kształcimy na najwyższym poziomie w przyjaznej atmosferze pamiętając, że:

- Szkoła to wspólnota uczniów, rodziców i nauczycieli.
- Szkoła umożliwia uczniom wszechstronny rozwój psychofizyczny, kształci potrzebę aktywnego spędzania wolnego czasu, stwarza warunki do nauki wszystkim, dostosowując je do wieku i potrzeb uczniów oraz warunków środowiskowych szkoły, w wymiarze intelektualnym, psychicznym, zdrowotnym, społecznym, estetycznym, moralnym i duchowym,
- Szkoła, w której panuje życzliwa i bezpieczna atmosfera oparta jest na kulturze osobistej nauczycieli, uczniów i rodziców, wzajemnym szacunku, akceptacji, pomocy i współdziałaniu.
- Szkoła, w której kadre tworzy zespół osób nastawionych innowacyjnie wobec przyjętych założeń, umożliwia doskonalenie kwalifikacji zawodowych.
- Szkoła znana jest w środowisku jako placówka oferująca usługi edukacyjne na wysokim poziomie jakości nauczania.
- Szkoła aktywnie włącza się do działań na rzecz społeczność lokalnej.
- Szkoła współpracuje ze szkołami z innych krajów.
- Szkoła, w której uczniowie i absolwenci odnoszą sukcesy w różnych dziedzinach nauki, kultury i sportu, są dobrze wychowani, godnie reprezentują rodzinę, placówkę, Ojczyznę.

IV. Misja szkoły

- Wyposażanie uczniów w wiedzę i umiejętności, które pozwolą im dokonać wyboru drogi dalszego kształcenia i funkcjonowania w nowoczesnym społeczeństwie.
- Rozwijanie poczucia własnej wartości uczniów oraz wiary we własne możliwości.
- Ukierunkowanie na dobro uczniów i ich potrzeby, rozwijanie zdolności i zainteresowań, pasji.
- Podnoszenie efektywności uczenia.
- Doskonalenie procesu lekcyjnego poprzez atrakcyjność stosowanych metod nauczania.
- Wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnych.
- Promowanie zdrowego stylu życia.
- Stworzenie działań wychowawczych, w tym wolontariatu, aby szkoła była bezpieczna i przyjazna.
- Zapewnienie opieki i pomocy w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych, wychowawczych i socjalnych.
- Kształtowanie samodzielności, samorządności i zasad demokracji.

V. Sylwetka absolwenta

Dążeniem szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych,
- jest odpowiedzialny,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły, przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny,
- jest kreatywny,
- jest odważny,
- jest samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole.

VI. Wzór osobowy wychowawcy

Sercem działalności edukacyjno-wychowawczej szkoły jest to co się dzieje w relacji nauczyciel- uczeń. Tej relacji służyć mają: prawo, ustrój szkolny, nadzór, programy, pomoce i środki materialne. Relacja nauczyciel – uczeń musi być szczególną formą współpracy i dialogu. Wzajemny klimat zaufania nauczyciela do ucznia wzbudza w uczniu zaufanie do nauczyciela. Ten szczególny mechanizm emocjonalnego buduje zdrową, pozytywną motywację do nauki. Wzajemna życzliwość i zaufanie stanowią właściwą platformę, a więc punkt wyjścia edukacyjnej, opiekuńczej i wychowawczej i warunek jej powodzenia.

WZÓR OSOBOWY WYCHOWAWCY

1. Każdy nauczyciel wywiera wpływ wychowawczy- zarówno wtedy kiedy postępuje nagannie, jak i wtedy, kiedy działa właściwie. A zatem, wywierając wpływ tym samym wychowuje: wpływa na zachowania, sposób myślenia, obyczaje młodzieży. W świadomym i metodycznym zachowaniu szkolnym chodzi o to aby ten pozytywny wpływ służył wszechstronnemu rozwojowi ucznia jako człowieka.
2. Słowa ulatują, przykłady pociągają - młodzież spontanicznie testuje wiarygodność deklaracji nauczyciela na jego postawach. To sprawdzanie wiarygodności wydaje się być metodą szczególnie ważną w obecnych czasach ideowego światopoglądowego pluralizmu. Możliwości wyboru w każdej dziedzinie wydają się być nieograniczone. Młodzież szkolna codziennie poddaje to sprawdzianowi wiarygodności.
3. Wychowanie jest rodzajem sztuki, w której ważną rolę odgrywa wycucie potrzeby chwili, okoliczności, miejsca i czasu - Wychowawca poświęca czas na realizację ciekawych, ważnych, dobrze przygotowanych programów mających na celu wspomaganie wszechstronnego rozwoju uczniów z podkreśleniem ich indywidualności. Nauczyciel jest osobą prowadzącą od początku do końca rozwiązanie danego problemu konkretnego ucznia. Psycholog i pedagog – wyjąwszy szczególne przypadki – nie powinni wyręczać a jedynie wspierać nauczyciela w systemie poradnictwa.

4. Wychowania szkolnego nie można budować wyłącznie na spontaniczności - na wspieranie wychowawczej pracy indywidualnej i zespołowej powinny być wspierane o skuteczne metody i techniki wychowawcze.

VII. Cele ogólne

Działalność wychowawczo- profilaktyczna w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- 2) psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- 3) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- 4) aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

1. współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
2. kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu , a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,

3. współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
4. wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
5. kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
6. doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
7. wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
8. kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
9. przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
10. wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,

- 4) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 5) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 4) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomania.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,

- 5) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

Opieka zdrowotna nad uczniami- nowa ustawa określa, że opieka zdrowotna nad uczniami realizowana w szkole obejmuje profilaktyczną opiekę zdrowotną oraz opiekę stomatologiczną. Opieka zdrowotna ma na celu ochronę zdrowia uczniów oraz kształtowanie postaw prozdrowotnych i odpowiedzialności za własne zdrowie. Realizowana w szkole dotyczy dzieci i młodzieży objętych obowiązkiem szkolnym i obowiązkiem nauki do ukończenia 19 roku życia, a w przypadku uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – do ukończenia szkoły ponadpodstawowej. Opieka zdrowotna zagwarantowana uczniom w szkole jest całkowicie finansowana ze środków publicznych. Ustalono, że opiekę zdrowotną nad uczniami w szkole będą sprawować: pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania albo higienistka szkolna oraz lekarz dentysta. W edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia jamy ustnej może uczestniczyć również higienistka stomatologiczna, w ramach współpracy z lekarzem dentystą udzielającym świadczeń stomatologicznych finansowanych ze środków publicznych. Opieka zdrowotna nad uczniami jest sprawowana zawsze we współpracy z ich rodzicami oraz pełnoletnimi uczniami.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie),
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,

- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.
- opiekę zdrowotną nad uczniami

VIII. Struktura oddziaływań wychowawczo - profilaktycznych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców ,

- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,

- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnymi i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych

5. Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb danej szkoły.

6. Pedagog szkolny, psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczno - pedagogiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,

7. Rodzice:

- włączają się w szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- rada rodziców uchwała w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

8. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,

- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- podejmuje działania z zakresu wolontariatu.

VIII. Harmonogram działań wychowawczo – profilaktycznych

Harmonogram działań wychowawczych ODZIAŁY PRZEDSZKOLNE i KLASY I – III – EDUKACJI Wczesnoszkolnej

Lp.	Hasło programowe	Treści i zadania programowe	Przewidywane efekty
1	Poznajemy się poprzez zabawę.	Gry i zabawy integracyjne. Udział w uroczystościach klasowych i szkolnych. Udział w uroczystościach „Światowy Dzień Pluszowego Misia”	- <u>Uczeń</u> : 1.potrafi komunikować się z innymi, właściwie zachowywać się w zespole klasowym i wśród społeczności szkolnej
2	Prezentujemy się innym.	Ekspresja: teatralna (przedstawienia szkolne), plastyczna (konkursy i wystawy), muzyczna (konkursy). Wspólna ocena naszych działań i osiągnięć. Promocja szkoły – Dni otwarte dla opoczyńskich przedszkoli	1. Uczestniczy w imprezach szkolnych i poza szkolnych, dokonuje oceny działań własnych i innych
3	Pomoc w umacnianiu naturalnych więzi uczuciowych pomiędzy dziećmi, rodzicami, rodziną.	Każdy w rodzinie ma swoje obowiązki. Uczeń potrafi pomagać rodzicom. Moje domowe zajęcia. Uświadomienie istoty relacji rodzinnych (miłość, przyjaźń, szacunek i wzajemna pomoc). Organizacja Dnia Matki, Dnia Ojca, Dnia Babci i Dziadka.	1.Zna swoje prawa i obowiązki w szkole i rodzinie 2. Angażuje się w pomoc rodzicom w wykonywaniu domowych zajęć 3. Szanuje tradycje rodzinne i członków rodziny.
4	Kształtowanie szacunku, przyjaźni wobec rówieśników, koleżanek i kolegów.	Pełnienie dyżurów w klasie. Pomoc koleżeńska w nauce. „Jesteśmy klasą” – przestrzegamy zasad zdrowej rywalizacji.	1. Jest odpowiedzialny za siebie i innych. Potrafi pracować w zespole. Angażuje się w pomoc koleżeńską.
5	Wyrabianie nawyków	Bezpieczna droga do szkoły.	1. Samodzielnie i bezpiecznie dociera z domu do szkoły

	związanych z higieną osobistą, troska o zdrowie, kultura zachowania się w najbliższym otoczeniu. Propagowanie ekologicznego tryb życia.	Przestrzeganie planu dnia w domu (czas na sen i wypoczynek). Gry i zabawy na świeżym powietrzu. Walczymy z hałasem. Bierzemy udział w akcji „Bezpieczna droga do szkoły, bezpieczeństwo w szkole i w domu.	i ze szkoły do domu. 2. Rozumie pojęcia: - higiena osobista, odpoczynek, ekologiczny tryb życia – stosuje je w praktyce. 3. Dbą o zdrowie swoje i innych. 4. Uczeń umie unikać niebezpieczeństw w drodze do szkoły, w szkole i w domu.
6	Poznajemy regulaminy zachowania w instytucjach publicznych i stosujemy się do nich. Wyrabiamy nawyk systematycznego czytelnictwa.	Bierzemy udział w imprezach kulturalnych itp. seans filmowy, przedstawienie teatralne, muzeum. Korzystamy z biblioteki szkolnej, miejskiej, publicznej. Poznajemy piękno naszej Ojczyzny (miasta, regionu, kraju), wycieczki krajoznawczo-turystyczne. Wiemy jak się zachować, będąc w: środkach komunikacji publicznej, instytucie użyteczności publicznej. Wycieczki tematyczne (na pocztę, do sklepu, itp.).	1. Potrafi zachowywać się wg ogólnie przyjętych norm w miejscach użyteczności publicznej i korzystać z infrastruktury miasta. 2. Właściwie zachowuje się w środkach komunikacji publicznej.
7	Układamy naszą KONWENCJĘ PRAW DZIECKA	Znamy i rozumiemy pojęcia: norma, prawo, obowiązek, tolerancja. Godność. Dostrzegamy różnice między ludźmi i akceptujemy je. Znamy formy odmawiania innym osobom. Jesteśmy świadomi swoich praw. Wiemy do kogo zwrócić się o pomoc.	1. Uczeń rozumie pojęcia: - dobro, zło, norma, prawo, tolerancja, godność. 2. Jest świadomy swoich praw i obowiązków, 3. Potrafi być asertywny. 4. Wie do kogo zwrócić się o pomoc w przypadkach zagrożenia.
8	Tworzymy i uczestniczymy w kultywowaniu tradycji szkoły, miasta, regionu i państwa.	Znamy symbole narodowe. Bierzemy udział w ważnych uroczystościach. Poznajemy zabytki okolicy.	1. Zna legendy, baśnie, tradycje polskie. Potrafi je opowiadać. 2. Dostrzega piękno naszej małej Ojczyzny. 3. Czuje się Polakiem: Zna hymn, godło kraju, polskie symbole narodowe.

9	Jesteśmy Polakami – Europejczykami.	Poznajemy historię Polski, Europy. Dowiadujemy się czym jest Unia Europejska. Uczestniczymy w zajęciach o tematyce proeuropejskiej. Jesteśmy tolerancyjni wobec „inności”.	1.Poznaje historię Polski, Europy. 2.Potrafi być wrażliwy na piękno otaczającego świata. 3. Pogłębia wiedzę na temat Unii Europejskiej. 4. Dostrzega różnice rasowe, kulturowe i religijne i jest wobec nich tolerancyjny.
10.	Zwiedzamy nasz region i kraj	Udział w wycieczkach krajoznawczo – turystycznych	1.Poznaje historię i kulturę regionu i kraju. 2.Kształtuje nawyki turystyczne, 3.Poszerza wiedzę na temat zwiedzanego terenu.
11.	Poznajemy siebie i otoczenie wokół nas	Poznanie siebie Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	1 określa, co lubi robić; 2 podaje przykłady różnych zainteresowań; 3 określa, co robi dobrze; 4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych. 1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie; 2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby; 3 wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę; 4 podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;

		<p>Świat zawodów i rynek pracy</p> <p>Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych</p>	<p>5 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.</p> <p>1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej); 2 nazywa czynności, których lubi się uczyć.</p> <p>1 opowiada, kim chciałoby zostać; 2 na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu; 3 podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.</p>
--	--	--	---

KLASY IV – VIII – SZKOŁA PODSTAWOWA

Hasła dla poszczególnych klas Szkoły Podstawowej	Główne cele pracy wychowawczej	Przewidywane efekty
<p><u>Klasa IV Szkoły Podstawowej</u></p> <p>Hasło dla nauczyciela: „Człowiek istota społeczna”</p> <p>Hasło dla ucznia: „Ja, moja rodzina, moje najbliższe otoczenie”.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształcenie umiejętności skutecznej komunikacji w rodzinie. 2. Rozwijanie wartości rodzinnych związanych z wartościami kulturowymi wspólnoty lokalnej. 3. Uświadomienie podstawowych zasad i reguł 	<p><u>Uczeń:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dostrzega znaczenie rodziny w swoim życiu społeczeństwa. Umie komunikować się i zachowywać się w rodzinie i klasie. Zna rolę ojca i matki w rodzinie. Potrafi właściwie spędzać wolny czas w rodzinie. 2. Zna tradycje rodzinne i szanuje je. Dostrzega

	<p>obowiązujących w relacjach międzyludzkich.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Wspieranie prawidłowego rozwoju emocjonalnego i społecznego, rozwoju fizycznego, w tym koleżeństwa i przyjaźni. 5. Rozwijanie postaw patriotycznych związanych z tożsamością kultury regionalnej poprzez poznawanie najbliższego otoczenia i specyfiki swojego regionu, bliskie wycieczki krajoznawcze. 6. Poznawanie legend, baśni i tradycji lokalnych. 7. Poznawanie warunków życia ludzi w przeszłości, wyjścia w teren: Muzeum , stare miasto i zabytki regionu. 	<p>wartości kulturalne wspólnoty lokalnej.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Odróżnia dobro od zła. Pomaga innym. Jest wrażliwy na cierpienie innych. Komunikuje się w różnych sytuacjach. Dbą o estetykę ubioru, klasy, szkoły. Kulturalnie zachowuje się w różnych sytuacjach społecznych. 4. Jest odpowiedzialny za siebie i innych. Radzi sobie z uczuciami. Pracuje w zespole. Angażuje się w pomoc koleżeńską. Dbą o zdrowie swoje i innych. Umie zadbać o bezpieczeństwo własne i kolegów. Jest aktywny fizycznie. Korzysta z dóbr kultury użyteczności publicznej. Umie uświadomić sobie niebezpieczeństwa czyhające w mieście (kradzieże, agresja, narkomania, itp.). Umie korzystać z infrastruktury miasta (bank, poczta, telefon, komunikacja miejska). 5. Zna najbliższe otoczenie i specyfikę swojego regionu. Szanuje i ujawnia postawy patriotyczne. Zna legendy i lokalne tradycje. Identyfikuje się ze społecznością lokalną. Planuje i organizuje wspólnie z rodzicami i rodzeństwem wycieczkę po najbliższej okolicy 6. Zna legendy, baśnie i tradycje lokalne. Potrafi je opowiadać. 7. Umie znaleźć swoje korzenie. Ma świadomość własnego pochodzenia.
--	---	--

		8. Zna warunki życia ludzi w przeszłości
<p><u>Klasa V Szkoły Podstawowej</u></p> <p><u>Hasło dla nauczyciela:</u> „Poczucie tożsamości narodowej”.</p> <p><u>Hasło dla ucznia:</u> „Polska moja Ojczyzna”.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznanie historii i tradycji naszego narodu, budzenie poczucia świadomości narodowej. 2. Kształtowanie umiejętności funkcjonowania w grupie, wartości i problemy z tym związane. 3. Rozwijanie szacunku dla dobra wspólnego i postaw prospołecznych. 4. Zapoznanie z różnorodnością legend związanych z korzeniami państwowości polskiej. 5. Poznanie historii i odwiedzanie najbliższych miejsc tradycji i kultury narodowej. Bliższe i dalsze wycieczki turystyczne. 6. Poznanie osób będących autorytetami w lokalnym środowisku. 7. Rozbudzanie poczucia dumy narodowej poprzez poznawanie źródeł powstania państwa polskiego (szlak Piastowski, Malbork, Biskupin, Gniezno, Kraków). 8. Zapoznanie z przedstawicielami kultury polskiej lub związanymi z tradycją narodową. 	<p><u>Uczeń:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zna historię i tradycje naszego narodu. Identyfikuje się z państwem i narodem. Szanuje postawy patriotyczne. 2. Kulturalnie zachowuje się w różnych sytuacjach i miejscach. Umie pracować w zespole. Potrafi dyskutować. Umie wpływać na integrowanie zespołu. Jest pozytywnie nastawiony do świata i ludzi. Dbą o ubiór. Umie dostosować ubiór do okazji. Stosuje zasady <i>savoir-vivre</i>. Uczeń porusza się w mieście (środku lokomocji, plan miasta, itp.). Umie korzystać z infrastruktury miasta (sklep, bank, poczta, urząd,). 3. Dostrzega i reaguje na krzywdę drugiego człowieka. Dbą o estetykę otoczenia (dom, szkoła, miasto). Umie być wrażliwy na piękno otaczającego świata. Aktywnie uczestniczy w samorządzie uczniowskim. Identyfikuje się ze społecznością lokalną. Dbą o przyrodę. Jest odpowiedzialny za środowisko. 4. Zna legendy związane z powstaniem państwa. 5. Zna historię najbliższych miejsc tradycji i kultury narodowej. Zna dorobek kultury polskiej.

		<p>6. Zna osoby będące autorytetami w lokalnym środowisku.</p> <p>7. Projektuje i wykonuje prace prezentujące ciekawe obiekty w najbliższej okolicy.</p>
<p><i>Klasa VI Szkoły Podstawowej</i></p> <p>Hasło dla nauczyciela: „Człowiek w kulturze europejskiej”.</p> <p>Hasło dla ucznia: „Moje okno na świat”.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poszukiwanie naszego miejsca w kulturze europejskiej, kształtowanie świadomości zmienności etapów i kolei życia ludzkiego. 2. Rozpoznawanie własnych mocnych i słabych stron, zalet i wad. 3. Uwrażliwienie na wartości ponadczasowe wobec postępu cywilizacyjnego i technicznego. 4. Nawiązanie kontaktów z rówieśnikami – wymiana międzynarodowa (np. korespondencja, internet, wymiana polsko – czeska i polsko-ukraińska, wyjazdy integracyjne, obozy polsko – czeskie i polsko - ukraińskie). 5. Poznawanie wielości i różnorodności świata przy wykorzystaniu środków audiowizualnych (m. in. projekcja filmów, wyjścia do MDK). 6. Zwiedzanie kraju. 	<p><u>Uczeń:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jest refleksyjny wobec siebie, wobec powinności moralnych w różnych sytuacjach życiowych. Umie umiejscowić i docenić dorobek naszej kultury w kulturze europejskiej. 2. Poznaje swoje zalety i wady. Potrafi dokonać wyborów zgodnych z jego możliwościami. Akceptuje siebie. Potrafi przekazywać krytykę i przyjmować ją. Potrafi być asertywny. Pomaga osobom niepełnosprawnym i słabszym. Potrafi przyznać innym prawo do popełniania błędów. Szanuje prawa innych ludzi. Umie rozwiązywać konflikty koleżeńskie, szkolne, prezentuje postawy antydyskryminacyjne. 3. Potrafi planować swój rozwój. Dostrzega potrzebę dalszej nauki. Ma różnorodne zainteresowania. Świadomie uczestniczy w świecie wartości ogólnoludzkich i dokonywania wyborów – prawda, dobro, sprawiedliwość, piękno, prawdomówność. 4. Dostrzega przydatność swojej edukacji.

		<p>5. Jest dumny ze swojej Ojczyzny. Zna stolicę i inne miasta Polski.</p> <p>6. Potrafi wyróżnić przedstawienia teatralne polskiego twórcy. Zna spektakle teatralne związane z tradycją narodową.</p>
Doradztwo zawodowe dla klas IV - VI	<p>1.Poznanie siebie</p> <p>2.Świat zawodów i rynek pracy</p>	<p>1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje; 2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia; 3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość; 4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.</p> <p>1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach; 2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka; 3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe; 4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny 5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.</p>

	<p>3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie</p> <p>4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych</p>	<p>1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;</p> <p>2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;</p> <p>3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy</p> <p>1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;</p> <p>2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;</p> <p>3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.</p>
<p><i>Klasa VII Szkoły Podstawowej</i></p> <p>Hasło dla nauczyciela i ucznia „Nasza szkoła i nasza klasa”</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Poznajemy się: zabawy integracyjne, wycieczki, imprezy klasowe, wybieramy samorząd klasowy i szkolny. - Dokumentujemy ważne wydarzenia z życia szkoły - -Prowadzimy kronikę i gazetkę szkolną. - Angażujemy rodziców w życie klasy – pomoc rodziców w przygotowaniu zawodów sportowych oraz imprez klasowych i szkolnych. - organizujemy pomoc dzieciom w zaspakajaniu ich potrzeb – pomoc psychologiczno-pedagogiczna, materialna i rzeczowa. 	<ul style="list-style-type: none"> - Uczeń dokonuje świadomego wyboru, - Wspólnie z wychowawcą opracowuje tematy godzin wychowawczych - Planuje wybrane zadania i odpowiednio je wykonuje - Utrzymuje wartościowe kontakty z innymi ludźmi.
	- Reprezentujemy szkołę w konkursach wiedzy o	-Uczeń buduje silne więzi ze szkołą, gminą

<p>Hasło dla nauczyciela i ucznia: „Tożsamość z małą ojczyzną”</p>	<p>gminie i regionie - Kultywujemy tradycje regionu i państwa – organizowanie apeli, imprez klasowych, szkolnych i pozaszkolnych, współpraca z organami samorządowymi i instytucjami. - Poznajemy piękno naszej ojczyzny. -udział w wycieczkach i rajdach turystyczno-krajoznawczych</p>	<p>,powiatem. - Zna tradycje i piękno naszej małej ojczyzny – gminy, regionu i naszego kraju.</p>
<p>Hasło dla nauczyciela i ucznia: „Prawa grupy i jednostki”</p>	<p>- Zapoznajemy się z regulaminami szkolnymi i przestrzegamy ich – prezentacja na godzinie wychowawczej i pozostałych lekcjach. - Udzielamy pomocy potrzebującym. - Dyskutujemy na forum klasy na temat przeciwdziałania przemocy i agresji. - Bierzemy udział w treningach umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów. -Dbamy o nasze bezpieczeństwo.</p>	<p>-Uczeń jest tolerancyjny wobec innych. Umie opanować swe uczucia i emocje -Kulturalnie porozumiewa się z rówieśnikami i dorosłymi. Werbalizuje swoje potrzeby. Nie niszczy mienia szkolnego; -Nie niszczy cudzej własności, dba o wystrój szkolnych pracowni, dba o porządek w swoim otoczeniu. – Dokonuje adekwatnej oceny własnej osoby; -Używa na co dzień zwrotów grzecznościowych; -Wie, jak omijać bariery komunikacyjne i samemu ich nie stwarzać.</p>
<p>Pomoc rówieśnicza i wolontariat</p>	<p>- Uwrażliwienie uczniów na problemy rówieśników i krzywdę i potrzeby drugiego człowieka,(pogadanki, spotkania z policją, psychologiem, spektakle profilaktyczne). - Pozytywne reagowanie w sytuacjach kryzysowych i szukanie pomocy w rozwiązywaniu problemów. - Aktywne uczestnictwo w Szkolnym Klubie Wolontariatu</p>	<p>Uczeń: - dostrzega krzywdę drugiego człowieka i umie na nią reagować, - wie gdzie szukać pomocy w sytuacjach trudnych, - jest wolontariuszem.</p>
<p><i>Klasa VIII Szkoły Podstawowej</i></p>	<p>- Reprezentacja szkoły w konkursach wiedzy o gminie i regionie</p>	<p>-Uczeń buduje silne więzi ze szkołą, gminą ,powiatem.</p>

<p>Tożsamość z małą ojczyzną</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kultywowanie tradycji regionu i państwa - Poznanie piękna naszej ojczyzny. -Udział w konkursach - Organizowanie apeli, imprez klasowych i szkolnych i poza szkolnych - współpraca z organami samorządowymi i instytucjami -Udział w wycieczkach i rajdach turystyczno-krajoznawczych. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zna tradycje i piękno naszej małej ojczyzny – gminy, regionu i naszego kraju.
<p>Uczestnictwo w życiu społecznym</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Realizacja zadania samorządu szkolnego - Wybory do Samorządu Uczniowskiego. - Działalność samorządów klasowych: aktywne uczestnictwo w organizacjach szkolnych. - Wybór Rzecznika Praw Ucznia - Angażowanie się w prace na rzecz szkoły i klasy, gminy i powiatu. - Udział w różnych akcjach np. „Sprzątanie Świata”, zbiórki korków, działalność PCK, wolontariat, współpraca z Łódzką Fundacją „Dziewczynka z zapalkami” i inne. 	<ul style="list-style-type: none"> - Uczeń angażuje się w życie społeczne. - Dbą o środowisko, - Wymienia korzyści płynące z recyklingu; - Propaguje w swoim środowisku ideę selektywnej zbiórki odpadów; - Uczeń jest wrażliwy na potrzeby drugiego człowieka i poświęca swój wolny czas na wolontariat.
<p>Trudności dorastania</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zdobywanie wiedzy na temat dorastania - Pogadanki i prelekcje na temat okresu dojrzewania - Współpraca z pielęgniarką. - Realizacja programu profilaktyczno – edukacyjnego „Od dziewczynki do kobiety” - udział w spektaklach profilaktyczno – wychowawczych. -Uczestniczy w zajęciach wychowanie do życia w rodzinie. 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozumie problemy okresu dojrzewania - Szanuje cudzą godność - Rozumie znaczenie słowa tolerancja.
<p>Doradztwo zawodowe dla klas VII - VIII</p>	<p>1. Poznawanie własnych zasobów</p>	<p>1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań</p>

	Świat zawodów i rynek pracy	<p>zawodowych;</p> <p>2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);</p> <p>3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;</p> <p>4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;</p> <p>5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;</p> <p>6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;</p> <p>7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.</p> <p>1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;</p> <p>2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;</p> <p>3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem</p>
--	-----------------------------	---

	<p>Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie</p> <p>Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych</p>	<p>regionalnego i lokalnego rynku pracy;</p> <p>4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;</p> <p>5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;</p> <p>6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;</p> <p>7. dokonuje autoprezentacji.</p> <p>1. analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;</p> <p>2. analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;</p> <p>3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;</p> <p>4. określa znaczenie uczenia się przez całe życie</p> <p>1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;</p> <p>2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;</p> <p>3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;</p> <p>4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.</p>
--	--	--

Zagadnienie	Temat	Zadania	Sposób realizacji	Klasy	Termin	Prowadzący	
EDUKACJA PROZDROWOTNA	NAŁOGI	NAŁOGI I ICH SKUTKI – PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ					
		Czy uczniowie naszej szkoły palą papierosy	<ul style="list-style-type: none"> ∅ Anonimowa ankieta dla uczniów ∅ Anonimowa ankieta dla rodziców ∅ Ulotka o szkodliwości palenia papierosów dla dzieci ∅ Pogadanki na godzinach wychowawczych ∅ Podsumowanie wyników ankiet na R.P. ∅ Konkurs profilaktyczny 	II- VII, VIII SP	w/g harmonogramu	<p>p. B.Ferensztajn</p> <p>p. E. Cholewka</p> <p>wychowawcy klas</p> <p>pielęgniarka szkolna</p> <p>M. Duch</p>	
		Uświadomienie o szkodliwości i skutkach zażywania dopalaczy	<ul style="list-style-type: none"> ∅ Pogadanki na godzinach wychowawczych 	VI-VIII SP	w/g harmonogramu	wychowawcy klas	
		Uświadomienie o szkodliwości narkotyków, alkoholu i nikotyny dla zdrowia człowieka	<ul style="list-style-type: none"> ∅ Przyczyny i skutki używania środków psychoaktywnych i nadużywania leków oraz innych nałogów 	VI-VIII SP	w/g harmonogramu	wychowawcy klas, wydz. Prewencji nauczyciele biologii oraz przyrody	
			<ul style="list-style-type: none"> ∅ Wycieczka do lasu „Umiem się bawić bez używek” 	II-VIII SP	w/g harmonogramu	p. M. Duch, p.E.Chachuła, wych. klas	
			<ul style="list-style-type: none"> ∅ Program profilaktyczny "Bieg po zdrowie" 	IV SP	w/g harmonogramu	p. M. Duch, p.E.Chachuła, wych. klas	
		Współpraca w zakresie uświadamiania i przezwyciężania problemów alkoholowych wśród dzieci i ich rodziców	<ul style="list-style-type: none"> ∅ Spektakle profilaktyczne 	II-VIII SP	w/g harmonogramu		
			<ul style="list-style-type: none"> ∅ Innowacja programu antynikotynowego „Znajdź właściwe rozwiązanie” 	VIII	w/g harmonogramu	wychowawcy klas	
			<ul style="list-style-type: none"> ∅ Program edukacji antynikotynowej „Nie pal przy mnie proszę” 	VI -VIII SP	w/g harmonogramu	M. Duch, wych. Klas	
			<ul style="list-style-type: none"> ∅ Pogadanki podczas godzin 	VI -VIII SP	Marzec	pedagog szkolny	

		wychowawczych			
		Ø Organizacja turnieju w piłkę halową „Narkotyki, alkohol-Dziękuję Nie”	IV-VIII SP	w/g harmonogramu	nauczyciele wych.fiz pedagog, KPP Policji
		Ø Kierowanie uczniów na konsultacje i leczenie	SP	w zależności od potrzeb	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Poradnia Terapii Uzależnień
		Ø Rozmowy indywidualne z uczniami i ich rodzicami			

EDUKACJA PROZDROWOTNA	NAŁOGI	Przeciwdziałanie narkomanii, przemocy rówieśniczej i przedwczesnej inicjacji seksualnej	Ø Szkolenie Rady Pedagogicznej		w/g harmonogramu	Dyrekcja	
			Ø 3 spektakle profilaktyczne dla dzieci i młodzieży	IV-VIII SP	kwiecień / maj	p.M.Duch / Dyrekcja	
			Ø szkolenie dla rodziców		w/g harmonogramu	p.M.Duch / Dyrekcja	
		AIDS – choroba XX wieku	Ø Pogadanki na godzinach wychowawczych	VII-VIII SP	w/g harmonogramu	nauczyciele biologii	
			Ø Projekcja filmu edukacyjnego „AIDS- każdy wiedzieć powinien”	VII-VIII SP	w/g harmonogramu	pielęgniarka szkolna	
			Ø „Epitafium dla narkomana”.	VII-VIII SP	w/g harmonogramu	pielęgniarka szkolna	
	AKADEMIA ZDROWEGO UŚMIECHU	PRYZYWYCZAJENIA HIGIENICZNO - KULTURALNE					
		Ukształtowanie i utrwalanie wśród dzieci nawyków higienicznych	Ø Pogadanki w kl. I – III	I - VIII SP	w zależności od potrzeb	wychowawcy klas, dentysta szkolny, pielęgniarka szkolna	
			Ø Gazetki ścienne	IV- VIII SP			
		Kształtowanie nawyków higienicznego i kulturalnego spożywania posiłków	Ø Gazetki ścienne propagujące zdrowe produkty	I - VIII SP	w/g harmonogramu	nauczyciele biologii oraz przyrody, pielęgniarka szkolna	
			Ø Realizacja programu profilaktycznego-„Trzymaj formę”				
	Utrwalenie nawyków dbania o higienę jamy ustnej	Ø Projekcja filmu edukacyjnego „Twój piękny uśmiech”	I -VIII SP	październik –maj	p.A.Rydel, p.G.Olejek, p.E.Mazur, Sanepid, wychowawcy klas , pielęgniarka szkolna		
Ø Program edukacyjny „Radosny uśmiech-radosna przyszłość	I-III SP						
Ø Profilaktyka próchnicy	I-IV SP	IX-VI					

		<p>Ø Mój wygląd świadczy o mnie</p> <p>Ø Czas dorastania – bycie dorosłym, dojrzewanie do odpowiedzialności za swoje postępowanie</p> <p>Ø Przemiany zachodzące w organizmie dziewcząt i chłopców</p> <p>Ø Program „Czas przemian”</p>	IV-VIII SP	w/g harmonogramu	nauczyciele przyrody, biologii, wychowawcy, pedagog, personel służby zdrowia, pielęgniarka szkolna, Sanepid
		Ø Autoprezentacja. Kreowanie wizerunku - pogadanka	IV-VIII SP	w/g harmonogramu	psycholog

EDUKACJA PROZDROWOTNA	AKADEMIA ZDROWEGO UŚMIECHU	HIGIENA PRACY W SZKOLE I W DOMU				
		Dbanie o właściwą postawę i wzrok podczas pracy szkole i w domu	Ø Pogadanki i pokazy śr. higieny intymnej	V SP	w/g harmonogramu	pielęgniarka szkolna
			Ø Przestrzeganie właściwej postawy przy odrabianiu lekcji, oglądaniu telewizji, pracy przy komputerze jak i siedzeniu w ławce na zajęciach i podczas zabaw pozalekcyjnych	I - VIII SP	Cały rok	nauczyciele biologii, wych.klas, rodzice
			Ø Badanie wad postawy.	I - VIII SP	Październik	pielęgniarka szkolna, nauczyciele wych. fizycznego
			Ø Międzynarodowy Dzień Dziecka – promocja sportu i aktywności fizycznej	Cała szkoła	1 czerwca	dyrekcja, nauczyciele wych. fizycznego
Ø Korekta wad postawy- zajęcia na basenie miejskim	IV-VIII SP		w/g harmonogramu	p. Z. Gorzeń		
EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA	PROFILAKTYKA	ŻYĆ BEZPIECZNIE				
		Zapoznanie ze sposobami bezpiecznego poruszania się	Ø Prawidłowe zachowanie na ulicy, spotkanie z policjantem	0 / III SP	w/g harmonogramu	Komenda Powiatowa w Opocznie, wychowawcy,

		po ulicy	· bezpieczne przechodzenie przez jezdnię w miejscach wyznaczonych			pedagog szkolny
			· sposoby bezpiecznego poruszania się w ruchu drogowym pieszych	V SP	kwiecień-czerwiec	wychowawcy klas , nauczyciele techniki
			Ø Uświadomienie uczniom potrzeby uczenia się przepisów ruchu drogowego i konieczności ich przestrzegania w celu zadbania o swoje bezpieczeństwo na drodze	O-IV SP	w/g harmonogramu	policjant, pracownicy wojewódzkiego Ośrodka Szkolenia Kierowców
		Kształtowanie przyjaznego stosunku dziecka do osób obcych z jednoczesnym zachowaniem pewnej ostrożności	Ø Uwrażliwienie dzieci na konflikty z osobami obcymi w domu, na ulicy i podwórku - pogadanki i filmy edukacyjne.	I - VIII SP	w/g harmonogramu	policjant, pedagog, wychowawcy, p.E. Cholewka
		Uświadomienie niebezpieczeństwa płynącego z zabawy zapalnikami oraz urządzeniami elektrycznymi, gazowymi i chemicznymi	Ø Prawidłowe postępowanie się urządzeniami elektrycznymi i gazowymi	V SP	w/g harmonogramu	policjant, strażak (technika, przyroda, zajęcia pozalekcyjne)
			Ø Bezpieczne zabawy przy ognisku	Cała szkoła	w/g harmonogramu	p. M Jędrasik, samorząd szkolny
			Ø Edukacja dla bezpieczeństwa	I – VIII SP	w/g harmonogramu	p. M Jędrasik, samorząd szkolny
			Ø Pogadanki na temat zasad bezpiecznej pracy z substancjami chemicznymi	VII-VIII SP	Cały rok	p.M. Witos-Krajewska
		Uwrażliwienie dzieci na materiały wybuchowe	Ø Uświadomienie czym jest niewypał.	V SP	w/g harmonogramu	przyroda, wychowawcy klas
			Ø Zasady postępowania z petardami	IV-VIII SP	w/g harmonogramu	wychowawcy klas

EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA	PROFILAKTYKA	Uświadomienie niebezpieczeństw wynikających z braku znajomości praw fizyki	Ø Pouczenie, że teren budowy nie jest placem zabaw	Cała szkoła	Cały rok	wychowawcy klas , p.A.Janas
			Ø Bawimy się bezpiecznie w miejscach do tego przeznaczonych	Cała szkoła	Cały rok	wychowawcy klas , p.A.Janas
		Przestrzeganie bezpieczeństwa zabaw zimowych	Ø Korzystanie z przygotowanych lodowisk i ślizgawek – czyli miejsc do tego wyznaczonych	Cała szkoła	Listopad-marzec	wychowawcy klas

		∅ Przestrzeganie przed zabawami na zamrzniętych rzekach, jeziorach i stawach			
Kształtowanie zasad poprawnego współżycia w grupie rówieśniczej		∅ Zasady poprawnej komunikacji interpersonalnej	IV-VIII SP	w/g harmonogramu	pedagog szkolny, wychowawcy klas
		∅ Zapobieganie kryzysom w relacjach interpersonalnych	IV-VIII SP	w/g harmonogramu	psycholog
		∅ Wykonanie pracy plastycznej pt. „Uczestnictwo w grupie”	IV-VIII SP	w/g harmonogramu	nauczyciele plastyki
		∅ Konkursy walentynkowe	IV-VIII SP	Luty	p.E. Skwierczyńska
		∅ Wieczór wróżb andrzejkowych	IV-VIII SP	Listopad, październik, grudzień	p.E. Skwierczyńska
		∅ Spotkania z poezją	IV-VIII SP	Cały rok	p.E. Skwierczyńska
		∅ Pogadanka na temat wzajemnej pomocy koleżeńskiej	IV-VIII SP	w/g harmonogramu	pedagog szkolny, wychowawcy klas
Uświadomienie zasad poszanowania cudzej własności		∅ Budzenie szacunku dla osób uczciwych i prawdomównych, współpraca ze SKW	IV- VIII SP	w/g harmonogramu	pedagog, wychowawcy, p.E. Cholewka
		∅ Pogadanka na temat „Jak możemy zabezpieczenia się przed złodziejami	IV- VIII SP	w/g harmonogramu	pedagog szkolny
		∅ Jak zachować się w sytuacjach niebezpiecznych – gdzie szukać pomocy	I- VIII SP	w/g harmonogramu	Komenda Powiatowa Policji
Wyrabianie u uczniów nawyku świadomego odmawiania (papierosy, alkohol, narkotyki, dopalacze		∅ Zapoznanie uczniów ze strategią odmawiania – ćwiczenia „sposoby odmawiania”	IV- VIII SP	w/g harmonogramu	pedagog, wychowawcy
		∅ Kształtowanie postawy asertywnej	IV-VIII SP	w/g harmonogramu	psycholog

EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA

PROFILAKTYKA	Wyrabianie u uczniów nawyku świadomego odmawiania (papierosy, alkohol, narkotyki, dopalacze)	Ø Pogadanki na temat umiejętności swobodnego wyrażania myśli, uczuć i sądów	IV- VIII SP	Cały rok	samorząd szkolny
	Sposoby radzenia sobie z problemami	Ø Zapoznanie uczniów z możliwościami rozwiązywania problemów	IV- VIII SP	w/g harmonogramu	pedagog szkolny, wychowawcy klas
		Ø Pogadanka „Sposoby radzenia sobie z problemami i stresem”	IV- VIII SP	w/g harmonogramu	pedagog szkolny, wychowawcy klas
		Ø Ukazanie dróg życia w prawdziwej wolności	I- VIII SP	Cały rok	p. B. Gudowicz
		Ø "Chcę żyć w przyjaźni z otaczającym mnie światem"	0 SP	Cały rok	program własny p.A.Chachuła
BEZPIECZEŃSTWO NA DRODZE, W DOMU I W SZKOLE					
UCZESTNICTWO W RUCHU DROGOWYM	Zapoznanie ze sposobami bezpiecznego poruszania się w ruchu drogowym pieszych, rowerzystów i kierowców pojazdów	Ø Nauka i przestrzeganie „Kodeksu Piesznych” i „Kodeksu Rowerzystów”	I – VIII SP	w/g harmonogramu	Spotkanie z policjantem, nauczyciele klas I – III, nauczyciele techniki
		Ø Konkurs rozpoznawania znaków drogowych i znajomość przepisów związanych z zachowaniem się w ruchu drogowym pieszych i kierowców	VIII SP / IV SP	w/g harmonogramu	nauczyciele techniki
		Ø Egzamin na „Kartę Rowerową”	Według potrzeb uczniów	Maj	p. B. Sobierajska, nauczyciele techniki
		Ø Jak bezpiecznie i kulturalnie zachować się w drodze z domu do szkoły	Cała szkoła	IX	Świetlica, p. W. Latek, wychowawcy klas
		Ø Cykliczny turniej piłki nożnej	Uczniowie powyżej 13 roku	wiosna	komenda Policji, p.M.Duch
OSTROŻNOŚĆ WOBEC ZWIERZĄT	Kształtowanie przyjaznego stosunku dziecka do zwierząt z zachowaniem pewnej ostrożności w kontaktach z nimi	Ø Spotkanie z policjantem – przewodnikiem psa, przedstawicielem Związku Kynologicznego i lekarzem weterynarii w celu uświadomienia zachowywania się dzieci i dorosłych wobec różnych zwierząt.	I – IV SP	Marzec – Kwiecień	wychowawcy klas, Samorzady Uczniowskie
		Ø Szkolne Koło LOP	IV-VIII SP	Cały rok	p.B. Ferensztajn
		Ø Zorganizowanie wystawy zwierząt w naszej szkole	Cała szkoła	Maj	p.B. Ferensztajn
LEKTYKA PRZE CIWIP OZAR	Uświadomienie niebezpieczeństwa rozpalania	Ø Wycieczka do Straży Pożarnej	I – VIII SP	Maj	wychowawcy klas, Samorząd Uczniowski

		ognisk w miejscach niedozwolonych oraz zabawy z zapalkami	<p>∅ Ćwiczenia praktyczne – poznawanie drogi ewakuacyjnej</p> <p>∅ Spotkanie ze strażakiem – poznanie przepisów bezpieczeństwa przeciwpożarowego w domu, w szkole i w miejscu publicznym</p>	Cała szkoła	w/g harmonogramu	Dyrekcja, Straż
				w/g harmonogramu	w/g harmonogramu	Dyrekcja, Straż
EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA	BEZPIECZEŃSTWO NA CO DZIEŃ	Uświadomienie zasad zachowywania się na wycieczkach szkolnych	∅ Dyskusja na temat potrzeby dyscypliny i współpracy oraz zasad poruszania się po ulicach i szlakach turystycznych	I – VIII SP	według potrzeb	wychowawcy
			∅ Przypomnienie zasad bezpieczeństwa przed każdym wyjściem poza teren szkoły – SKKT	IV-VIII SP	według potrzeb	nauczyciele przyrody i techniki
		Woda to groźny żywioł	∅ Zapoznanie z zasadami bezpiecznego korzystania ze zbiorników wodnych (kąpiele, skoki do wody, ślizganie się po lodzie) – cykl spotkań z ratownikiem	IV i VIII SP	według potrzeb	wychowawcy, dyrekcja
		Zachowanie bezpieczeństwa na lekcjach i przerwach	∅ Prawidłowe zachowanie się uczniów w czasie przerw (ruch prawostronny), bezpieczne przemieszczanie się po korytarzach, schodach i boisku sportowym.	I – VIII SP	w/g harmonogramu	nauczyciel wychowania fizycznego i techniki
			∅ Coroczne próbne alarmy przeciwpożarowe	Cała szkoła	w/g harmonogramu	dyrekcja
			∅ Kreowanie umiejętności współdziałania z grupą i stosowanie zasady „fair-play”	IV-VIII SP	Cały rok	wychowawcy klas i nauczyciele
			∅ Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w kontaktach interpersonalnych	IV-VIII SP	Cały rok	wychowawcy klas i nauczyciele
			∅ Walczymy z hałasem	IV-VIII SP	Cały rok	wychowawcy klas i nauczyciele biologii, pielęgniarka szkolna

		Zachowanie bezpieczeństwa na lekcjach i przerwach	Ø Udział uczniów klas VIII SP w pokazie masażu serca i sztucznego oddychania na fantomie – współpraca z SKW	VIII SP	Marzec	pielęgniarka szkolna, p.E. Cholewka
			Ø Pogadanka na godzinach wychowawczych dotycząca równego traktowania wśród rówieśników.	IV-VIII SP	Cały rok	wychowawcy klas, pedagog szkolny
	CYBER PRZEMOC	ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z KOMPUTEREM I INTERNETEM	Ø Uświadomienie zagrożeń jakie niesie internet-pogadanki	IV - VIII SP	w/g harmonogramu	wychowawcy klas
			Ø Uświadomienie odpowiedzialności nieletnich wobec prawa	IV - VIII SP	w/g harmonogramu	Komenda Policji Powiatowej, Dyrekcja, pedagog

EDUKACJA EKOLOGICZNA	PRZYJAZNE ŚRODOWISKO					
	SZKOŁA XXI W. – CZYSTE POWIETRZE, WODA... SUMIENIE Ukazanie mechanizmów i skutków niepożądanych zmian w bliższym i dalszym otoczeniu, jak : szkoła, miejsce zamieszkania, dom rodzinny oraz wpływ ich na zdrowie człowieka	Ø Realizacja programu „Edukacja dla ochrony środowiska w regionie” Ø Oszczędzanie wody i energii, segregacja i minimalizacja ilości odpadów. Akcja zbierania makulatury i plastiku. Ø Stosowanie czystych technologii. Wspólna odpowiedzialność za czystość szkoły, klasopracowni, korytarzy i otoczenia szkoły (dbałość o czystość w miejscu zamieszkania) poznanie najbliższego otoczenia. Ø Sprzątania Świata Ø Dzień Ziemi Ø Udział w konkursach plastycznych dotyczących edukacji ekologicznej. Ø Współpraca z ZEC	Cała szkoła	w/g harmonogramu	Dyrekcja, wychowawcy, nauczyciele przyrody, nauczyciele geografii	

NORMY ZACHOWAŃ W DOMU, W SZKOLE, W MIEJSCACH PUBLICZNYCH ORAZ NA PLACU ZABAW						
EDUKACJA KULTURALNEGO ZACHOWANIA	AGRESJA, PRZEMOC, KOMUNIKACJA	Przeciwdziałanie przemocy i agresji w środowisku szkolnym	∅ Sposoby wyeliminowania agresji i przemocy w szkole i poza nią. Trening zastępowanie agresji.	I – VIII SP	w/g harmonogramu	wychowawcy klas, nauczyciele , psycholog
			∅ Zapobieganie powstawaniu tego rodzaju problemów i ograniczanie zachowań	I – VIII SP	Wrzesień	Wychowawcy klas, nauczyciele
			∅ Zapoznanie nauczycieli z procedurami postępowania w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży przestępczością oraz demoralizacją (narkotyki, alkohol)- zał.nr 2	I – VIII SP		dyrekcja, pedagog wychowawcy klas nauczyciele rzecznik praw ucznia
EDUKACJA KULTURALNEGO ZACHOWANIA	AGRESJA, PRZEMOC, KOMUNIKACJA	Przeciwdziałanie przemocy i agresji w środowisku szkolnym	∅ Zobowiązanie nauczycieli do stosowania kar przewidzianych w WO lub Kodeksie Ucznia.	I – VIII SP	Cały rok	dyrekcja, p. Marta Duch
			∅ Wprowadzenie zmian do WSO dotyczące stosowania kar za używanie wulgarnego słownictwa	I – VIII SP	Cały rok	dyrekcja
			∅ Zwiększenie świadomości i stanu wiedzy o agresji i przemocy- pogadanki	I – VIII SP	w/g harmonogramu	Komenda Policji, pedagog
EDUKACJA KULTURALNEGO ZACHOWANIA	AGRESJA, PRZEMOC, KOMUNIKACJA	Przeciwdziałanie przemocy i agresji w środowisku szkolnym	∅ Zwiększenie zaangażowania nauczycieli i rodziców	IV – VIII SP	w/g harmonogramu	wychowawcy, pedagog szkolny i nauczyciele
			∅ Przeprowadzenie ankiet wśród nauczycieli, uczniów i rodziców- zał.1i omówienie ich wyników na RP	IV – VIII SP	wrzesień	wychowawcy i nauczyciele
			∅ Stwarzanie jasnych reguł zwalczania	IV – VIII SP	w/g harmonogramu	wychowawcy i nauczyciele

EDUKACJA KULTURALNEGO ZACHOWANIA	AGRESJA, PRZEMOC, KOMUNIKACJA		agresji i przemocy			
			Ø Zapewnienie uczniom szykanowanym przez kolegów efektywnej ochrony i wsparcia	Cała szkoła	w/g harmonogramu	Dyrekcja, pedagog, psycholog, wychowawcy klas i nauczyciele
			Ø Pedagogizacja, trening, pogadanki, szkolenie na radach pedagogicznych dla nauczycieli	IV – VII SP	Cały rok	wychowawcy klas, pedagog
		Świadome przeciwdziałanie zjawiskom agresji oraz innym formom przemocy (w tym seksualnej)	Ø Przeprowadzenie warsztatów na temat „Jak sobie radzić ze złością, przemocą i agresją	SKW	Cały rok	p. E.Cholewka
		Świadome przeciwdziałanie zjawiskom agresji oraz innym formom przemocy (w tym seksualnej)	Ø Wzmocnienie działań przeciw agresji słownej - realizowane jako pogadanki przeprowadzone przez pedagoga na godzinach wychowawczych	IV – VIII SP	Cały rok	pedagog
			Ø Promowanie pozytywnych zachowań i nagłaśniania ich – realizowane jako pochwały słowne przed rodzicami,, przed klasą.	IV-VIII SP	Cały rok	Dyrekcja, pedagog, psycholog, wychowawcy klas
			Ø Minimalizacja zachowań negatywnych na przerwach śródlekcyjnych – przez zwiększenie uwagi nauczycieli dyżurujących.	Cała szkoła	Cały rok	dyrekcja, pedagog wychowawcy klas nauczyciele
			Ø Pogadanki na godzinach wychowawczych dotycząca równego traktowania wśród rówieśników	IV - VIII SP	w/g harmonogramu	pedagog wychowawcy klas

JA KUL TUR ALN EGO ZAC A, PRZ EMO C, KOM LINIK	Kształowanie pozytywnych postaw i umiejętności	Ø Praca aktywna-jako kształtowanie zainteresowań i nawyków czytelniczych	IV SP	Cały rok	p.E. Skwierczyńska
---	---	--	-------	----------	--------------------

WYRÓWNYWANIE DYSFUNKCJI	LOGOPEDIA DYSGRAFIA DYSORYOGRAFIA	radzenia sobie z problemami życia codziennego oraz w grupach rówieśniczych	∅ Rozwój zainteresowań	Cała szkoła	Cały rok	psycholog		
			∅ Nauczanie uczniów krytycznej analizy własnych postaw i poglądów na wiele spraw	Cała szkoła	w/g harmonogramu	pogadanki na godz. wych. p.M. Duch		
			∅ Sprawienie, by uczniowie zaczęli dostrzegać konflikt jako ważny czynnik własnego rozwoju i zmian	I-III SP	w/g harmonogramu	pedagog szkolny		
			∅ „Pomagajmy innym bezinteresownie” Uwrażliwienie uczniów na potrzeby drugiego człowieka	Członkowie koła SKW	Cały rok	p.E. Cholewka, opiekunowie SKW		
			∅ Przeprowadzanie akcji charytatywnych-wolontariat	Według potrzeb	Cały rok	p.E. Cholewka		
						p.M. Witos-Krajewska		
			∅ Program własny zajęć piłki siatkowej	IV – VIII SP	Cały rok	p.A.Smyka		
			Oferty zajęć jako forma działalności zaspokajające potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu i satysfakcji życiowej	∅ Odczuwanie satysfakcji z bezinteresownej pomocy w ramach wolontariatu w SK PCK	Członkowie SKW	Cały rok	Opiekunowie SKW	
		∅ Program własny zajęć na basenie miejskim		IV – VIII SP	Cały rok	p.Z. Gorzeń		
		∅ Zajęcia pozalekcyjne z języka angielskiego "FOCUS ON CULTURE"		VIII SP	Cały rok	program własny p. J.Kruk		
		PRACA Z DZIEĆMI DYSFUNKCYJNYMI						
		Przewycięzanie stwierdzonych dysfunkcji	∅ Zajęcia wyrównawcze z elementami zajęć korekcyjno-kompensacyjnymi	I-VIII SP	Cały rok	p.M. Duch		
			∅ Trening ortograficzny	I-VIII SP	Cały rok	nauczyciele jęz. polskiego		
			∅ Kierowanie uczniów z podejrzeniami dysfunkcji do	I-VIII SP	Cały rok	wychowawcy klas we		

		Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej			współpracy z rodzicami i pedagogiem szkolnym
		Zajęcia z logopedii korekcyjnej	0- III SP	Cały rok	D. Kot

X. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 6) w analizie przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana Rada pedagogiczna i Rada rodziców.

Program wychowawczo-profilaktyczny został pozytywnie zaopiniowany i przyjęty uchwałą Rady Pedagogicznej w dniu 16 września 2019r.

Opracował zespół w składzie:

Dyrektor szkoły:

Rada Rodziców

1. Marta Duch – koordynator
2. Beata Ferensztajn – koordynator
3. Ewa Cholewka
4. Ewelina Chachuła
5. Aneta Stańczyk
6. Renata Zielińska